Vi Resenärer

ISSN 2002-3103 På resenärens sida sedan 1993 2021-01-07 Nr 1

Höll avstånd och bar munskydd

Så här såg det ut i morse vid en busshållplats i Bromma. Inte många resenärer med de som var där höll avstånd och bar munskydd. Klockan var 08.50. *Foto: Vi*

Trafikmyndigheter - Besök Trosa!

Åkerbergs Trafik AB i Vagnhärad och Kollektivtrafikmyndigheten i Sörmland har skapat landets bästa kollektivtrafik. De som pendlar mellan Trosa och Stockholm kan välja mellan en bekväm direktbuss till Liljeholmens tunnelbanestation eller en TågBuss till Vagnhärad och där byte till Mälartåg. Väntetiderna i Vagnhärad mellan tåg och buss ligger på 5 minuter och vid resa till Trosa inväntar bussen tåget i Vagnhärad. Unikt samarbete privat - offentligt och mellan modern busstrafik och modern tågtrafik. *Foto: Åkerbergs Trafik AB*

Flygplatserna lever - Stationerna sover

Resenärssynpunkter Under åren 2001-2007 startade lokala entreprenörer ett antal flygbolag för att tillgodose lokala intressen av bra flygförbindelser. De delar av vårt land som fick bra flyg tack vare deras initiativ var Blekinge, Gotland, Småland, Öland, Västernorrland och Skåne genom tillkomsten av Blekingeflyg, Gotlandsflyg, Kalmarflyg, Kullaflyg, Sundsvallsflyg och Flysmaland. Bolagen gick efter några år upp i flygbolaget BRA.

De flesta flygplatser har en ansvarig flygplatschef och en administration. Det finns således personer på orten som slår vakt om sina jobb och därmed om trafiken till och från flygplatsen.

Flyget blir genom dessa personer representerad på orten informellt, via grannar exempelvis, och formellt genom medlemskap i näringslivsorganisationer och i Rotary som exempel.

När det lokala behovet av flyg inte anses vara tillfredsställt uppträder lokala krafter, som skedde när bolagen ovan bildades.

I våras hotades flygtrafiken till och från Gotland av en ordentlig neddragning genom att flygbolaget BRA gick in i en rekonstruktion. Då bildades snabbt Air Gotland med den kände entreprenören Pigge Werkelin i spetsen.

Tågtrafiken har i dag inga starka lokala krafter och en enda entreprenör, Lars Yngström i Kristinehamn.

Direkt efter avregleringen på 90-talet klev flera entreprenörer upp på spåren som Tord Hult, BK-tåg och grundarna av Tågkompaniet, Jan Johansson, Sven Malmberg och Björn Nyström. De är tyvärr inte kvar inom järnvägsbranschen.

SJ har tidigare beslutsfattare stationerade i bland annat Malmö, Göteborg, Karlstad, Sundsvall och Falun.

Den trafik som SJ och MTX erbjuder i dag utvecklas och drivs helt av tjänstemän som sitter i Stockholm.

Den regionala tågtrafiken har visserligen en förankring i varje region men den har stora begränsningar för en intressant utveckling av trafiken för resenärerna.

För det första är den primärt avsedd för vardagstrafik som regional arbetspendling och skolresor.

För det andra är den skattesubventionerad till cirka 50 %.

För det tredje finns det varken pengar eller intresse för en utveckling av trafiken till exempel för besöksnäringen.

Det finns duktiga tjänstemän, som exempelvis i Skånetrafiken, men de måste röra sig inom de ramar som politikerna sätter upp.

Ytterligare en faktor som gör att stationerna sover är organisationen. Många av de större stationerna ägs av fastighetsbolaget Jernhusen och de mindre ofta av kommunen. Ett dotterbolag till Jernhusen svarar för väntsalarna och Trafikverket för perrongerna.

Swedavia svarar för alla funktioner på de största flygplatserna. På flygsidan håller man ihop alla funktioner för driften medan de på järnvägssidan splittrats upp på olika aktörer.

Under ledning av en flygplatsansvarig marknadsförs flygplatsen och flyget på orten.

Tågtrafiken utformas på SJs kontor i Stockholm utan större intresse av lokala förhållandena.

Jan-Åke Bosell

Liv och rörelse på flygplatsen

Tomt och öde på järnvägsstationen

Sveriges enda tågentreprenör

FHMs rekommendationer om munskydd

Folkhälsomyndigheten hemsida. I kollektivtrafiken kan trängsel, med nära kontakt under längre tid, ibland uppstå, trots vidtagna åtgärder. Hittills tyder dock varken informationen från de regionala smittskyddsenheterna eller erfarenheter från andra länder på att kollektivtrafiken är en miljö där smittan sprids i större omfattning. Det är som regel korta resor som företas, eller resor där det går att hålla avstånd med hjälp av bokade platser. Det finns dock svårigheter med smittspårning i kollektivtrafiken eftersom smittotillfällen i den miljön kan ske utan att de upptäcks och det finns också risk att enstaka smittotillfällen skapar nya smittkedjor. **Folkhälsomyndigheten rekommenderar (se om allas ansvar) användning av engångsmunskydd vid resor i kollektivtrafik på vardagar mellan klockan 7–9 samt 16–18 då det vid dessa tider ibland uppstår trängsel. Rekommendationen gäller från och med den 7 januari 2021.** Rekommendationen gäller alla som är födda 2004 och tidigare. Individer som av medicinska skäl inte kan bära munskydd undantas från rekommendationen.

Du bör själv ha med dig ett munskydd om du planerar att resa under de tider då munskydd rekommenderas. Du ansvarar också för att slänga munskyddet på avsedd plats efter användning. Folkhälsomyndigheten rekommenderar de företag som bedriver kollektivtrafik att tillhandahålla munskydd till de resenärer som inte har haft möjlighet att införskaffa eget munskydd.

Anders Tegnell

- Munskydd aldrig ersätter de allmänna rekommendationerna om att stanna hemma om du känner dig sjuk, att tvätta händerna ofta samt att hålla fysiskt avstånd till andra personer.
- Ha med munskydd när du planerar att resa i kollektivtrafiken på vardagar mellan klockan 7–9 eller 16–18.
- Munskydd med en formbar metallbygel (näsbrygga) ökar passformen mot näsan.

Skägg kan hindra att munskyddet sluter tätt vilket gör att skyddseffekten minsk

Branschråd om användandet av munskydd i kollektivtrafiken

Svensk Kollektivtrafik pressinfo. Den 7 januari började Folkhälsomyndigheten allmänna råd att använda munskydd i kollektivtrafiken att gälla. Rådet vänder sig till allmänheten i Sverige och rör personer som reser med ej platsbokningsbar kollektivtrafik. Munskydd rekommenderas under de tider på vardagar, då många människor vanligtvis reser: klockan 7–9 samt 16–18.

- Folkhälsomyndigheten är tydlig med att bärandet av munskydd är var och ens eget ansvar. Det är resenärernas ansvar att ha med sig eget munskydd. Utifrån lokala förutsättningar kommer de regionala kollektivtrafikmyndigheterna att tillhandahålla munskydd till resenärer genom exempelvis försäljnings- och serviceställen.
- Resenären förväntas behålla sitt munskydd på under hela resan och inte ta av det förrän han eller hon är utomhus. Använda munskydd är enligt de regionala smittskydden att betrakta som normalt avfall, och ska kastas i papperskorgar eller sopbehållare som annat skräp.
- Resenärer som inte har munskydd kommer att få gå ombord på fordonen och kommer inte att avvisas under sin resa. Det är varken förarens eller någon annan personals ansvar att övervaka efterlevnaden av rekommendationen.
- Frågan om munskydd till personal i kollektivtrafiken är respektive arbetsgivares ansvar.

De regionala kollektivtrafikmyndigheterna kommer i samarbete med branschens övriga aktörer att på olika sätt informera och uppmana resenärerna att följa rekommendationen.

- Rekommendationen om munskydd är välkommen, då den förtydligar något både myndigheter och resenärer efterfrågat. Viktigt är att vi betonar det personliga ansvaret och tryggheten i att det är vad det handlar om i hela Sverige. Att ledande expertis inom kollektivtrafikmyndigheterna tagit ett samlat grepp gör det möjligt att tryggt och säkert foga detta som ett komplement till redan existerande rekommendationer för om, när och hur resor bör ske under pandemin, säger Kristoffer Tamsons (M), ordförande för Svensk Kollektivtrafik

- Vi har alla ett ansvar att minska trängsel och smittspridning. Förutom munskydd så handlar det också om att gå, cykla och undvika att resa i peaktid om en kan. Vår ambition är att fortsätta köra så mycket vi kan och sätta in mer trafik där det är trångt på fordonen, säger Ulrika Frick (MP), första vice ordförande för Svensk Kollektivtrafik.
- Res bara när du måste och absolut inte om du är sjuk, vi måste alla hjälpas åt att minska smittspridningen. Håll i och håll ut. Det gäller i hela samhället och även när nya rekommendationer tillkommer, säger Tommy Levinsson (S), andre vice ordförande för Svensk Kollektivtrafik.

Noterat om att resa kollektivt i dagens läge

SL hemsida **Res bara om du måste.** Viktigast är att hålla avstånd, tvätta händerna, stanna hemma vid minsta symtom och undvika sociala kontakter utanför hemmet. Fortsätt ta dig fram på andra sätt än med SL om du kan och vädret tillåter.

SJ hemsida Från den 7 januari rekommenderar Folkhälsomyndigheten resenärer i rusningstrafik att bära munskydd. Rekommendationen gäller dig som reser utan platsreservation (och samtliga resenärer på regionaltåg på sträckorna **Stockholm–Västerås–Örebro–Göteborg och Göteborg–Karlstad**) vardagar mellan klockan 7 och 9 samt 16 och 18. Munskyddet bör bäras under hela resan, det vill säga du tar på munskyddet innan du kliver ombord på tåget och tar av det när du har gått av tåget och lämnat stationen.

Västtrafik hemsida. Våra 3 viktigaste råd:

1 **Undvik onödiga resor i kollektivtrafiken.**

2 Överväg om du kan avstå från att resa genom att jobba hemifrån, gå eller cykla.

3 Res inte om du är sjuk eller har förkylningssymtom Om du måste resa:- Res utanför rusningstid. - Ta nästa avgång om det börjar bli fullt ombord. - Bär munskydd från den 7 januari i rusningstid om du är 16 år eller äldre

Skånetrafiken hemsida. **Har du glömt munskydd?** Skånetrafiken kommer inte tillhandahålla munskydd ombord på bussar och tåg. Skulle du någon gång ha glömt ditt munskydd finns det möjlighet att hämta ut ett på Skånetrafikens kundcenter mot uppvisande av giltig biljett. Våra kundcenter hittar du i Malmö, Lund, Helsingborg eller Kristianstad.

Region Stockholm hemsida Region Stockholm har beslutat om en rekommendation att erbjuda munskydd **utan kostnad för sina medarbetare** som måste resa till och från arbetet med kollektivtrafik.

Mohlins bussar hemsida. Våra turistbussar är utrustade med helautomatiska luftkonditioneringssystem som **byter ut luften upp till var 4:e minut.** För att öka säkerheten ombord ytterligare har vi bytt filter i våra bussar så att luften nu byts ut på en tid av en till två minuter.

I de bussar detta filter inte är möjligt att uppdatera har vi istället installerat desinfektionsenheten ECO3, en enhet som kontinuerligt producerar ozongas som rengör luften och minskar mängden partiklar och organiska ämnen på alla ytor den kommer i kontakt med. Det ger en omfattande desinficering av bussens inredning och är ett av de mest effektivaste sätten att skydda alla ombord från bakterier och virus.

Framdörren bäst?

Resenärssynpunkter: Vi har frågat SL om det inte är bättre att resenärerna använder de bakre dörrarna för påstigning än framdörren. Då behöver de inte passera alla som sitter i den främre delen av bussen.

Vi har fått följande svar från SL genom Claes Keisu, presskommunikatör.

”Påstigning genom framdörr och avstigning genom bakdörr innebär ett flöde genom bussen där vi bedömer att man som resenär inte behöver passera fler andra personer än när man har på- och avstigning bak. Jämför med hur det ser ut ur smittsynpunkt när resenärer ska mötas i bakdörrarna, eller när den som kliver på vid en mittendörr ska söka sig en sittplats längre fram i bussen.

På sikt är det bästa för resenärerna att SL får nödvändiga intäkter för att kunna upprätthålla trafiken. Med fortsatt förlorade intäkter finns annars risk att vi måste dra ner på trafikutbudet.”

Lär av trafiken Trosa-Stockholm

Resenärssynpunkter: Pendlare Trosa-Stockholm kan välja Trosabussen som går direkt till Liljeholmens tunnelbanestation eller tågbussen som till Vagnhärad och där byta till tåg mot Stockholm.

Trosabussen erbjuder hög komfort med gratis Wifi och en restid på drygt 60 min.

Restiden med TågBuss och tåg ligger också kring en timme med byte i Vagnhärad.

Det är samma företag som kör Trosabussen som Tågbussen, Åkerbergs Trafik AB i Vagnhärad. De har skapat en unik anslutning mellan tåg och buss. Det är en väntetid på bara 5 min i Vagnhärad, i båda riktningarna, och för resenärer till Trosa inväntas tåget upp till 25 minuter.

Trafiken drivs i samarbete med den regionala kollektivtrafikmyndigheten i Sörmland. **Tänk om övriga trafikmyndigheter kunde se fördelarna med ett samarbete med privata företag och fördelarna med snabba och bekväma bussar, tågbussar.**

Foto: Trosabussen

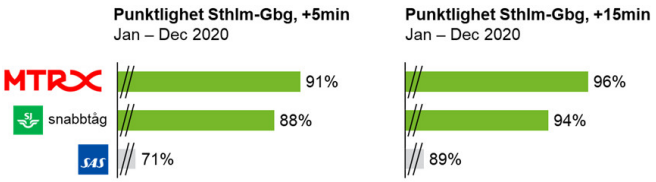
Tåget punktligare än flyget!

MTRX pressinfo. MTRX var återigen punktligast på sträckan mellan Stockholm och Göteborg för helåret 2020, detta år med en rekordpunktlighet om 91%. Att MTRX konsekvent är den punktligaste aktören på sträckan är något som tydligt uppskattas av både privat- och affärsresenärer i bolagets kundundersökning. Jämförelsen gäller MTRX och SJs snabbtåg samt flygbolaget SAS som är de bolag som utan uppehåll trafikerat sträckan hela året.

– 2020 har för oss liksom för många andra varit oerhört tufft och vårt främsta fokus under året har varit att fortsätta erbjuda en trygg och säker resa för den som ska resa mellan Stockholm och Göteborg. Att vi under ett så tufft år kunnat leverera en rekordpunktlighet gör mig väldigt stolt över alla kollegor, säger MTRX VD Joakim Sundh

Siffror för helåret 2020 visar att MTRX uppnår en punktlighet om 91% mätt som ankomst inom 5 minuter på sträckan Stockholm-Göteborg. Detta är ca 12 procentenheter bättre än 2019 och MTRX bästa resultat någonsin för ett helår. Mätt på ankomst inom 15 minuter (som är standard inom flyget) når MTRX en punktlighet om 96%, ca 6 procentenheter bättre fg år.

– Vi vill öka det klimatsmarta resandet och punktligheten är en mycket viktig faktor för att få fler att välja tåget. Vi tar med oss det goda resultatet in i det nya året och vi både hoppas och tror att vi under 2021 ska kunna se ett ökat resande igen och där alltfler kunder väljer att resa med det punktligaste alternativet, dvs oss på MTRX, säger Joakim Sundh.

Siffror i sammanställningen är hämtade från Trafikverket och Flightstats.com. MTRX är den enda aktör som samlar in och publicerar sammantagen statistik för flera aktörer i branschen.

MTRX erbjuder sedan 2015 den bästa tågupplevelsen mellan Stockholm och Göteborg. Vi vill ge dig ett tryggt, smart och personligt resande i arbetet eller privat. Därför erbjuder vi resor med högst punktlighet, bra priser och en överlägsen serviceupplevelse. Vi har blivit utsedda till Sveriges bästa tågbolag fem år i rad enligt Svenskt Kvalitetsindex.

Vi Resenärer kommenterar

Inom tågbranschen räknas förseningarna på en marginal om 5 minuter medan flyget räknar på 15 minuter. För de flesta tågresenärer torde också försening på upp till en kvart vara godtagbar.

Om vi räknar på denna marginal om 15 minuter så var i fjol 4 % av MTRX-tågen försenade och 6 % av SJ snabbtåg. För SAS del låg andelen försenade flyg på 11 %.

Detta visar för det första att tåget är punktligare än flyget. Det är en mycket viktig faktor för de som fortfarande väljer flyget.

Att MTRX fortsätter att vara bättre i tid än SJ visar att konkurrens på spåren behövs på samma grunder som konkurrens behövs inom handeln och flertalet andra branscher.

Tidigare redovisade MTRX punktligheten per månad, vilket var en styrka. Bakom det nu redovisade snittalet kan ligga stora variationer under året. Det kan ha börjat bra i fjol för MTRX men väldigt många av de som reste med MTRX under hösten kan ha blivit ordentligt försenade. Hur det då ut för de som tänker resa med dem under vintern?

SJ redovisar punktligheten varje vecka på sin hemsida. Under december låg exempelvis förseningarna på 10 % under vecka 49, 10 % vecka 50, 12 % vecka 51 och lite över 9 % under vecka 52.

Förtroende för MTRX skulle öka om de också redovisade punktligheten varje vecka. Uppgifterna finns tillgängliga hos Trafikverket.

En faktor som påverkar jämförelsen är att SJs siffra är räknat på betydligt fler avgångar än vad MTRX har.

Foto: Vi Resenärer

Indragen expressbusstrafik

Masexpressen gör en paus i trafiken 11/1 - 10/2 2021. Från och med den 11 februari är trafiken i gång igen.
Härjedalingen gör en paus 11/1 - 3/2 2021 och är igång igen den 4 februari.
Ybuss fortsatt pausad trafik.

Foto: Masexpressen

Nyhetsbrevet Vi Resenärer utges av Idégruppen Vi Resenärer KB. Svartviksslingan 45, 1403, 167 38 Bromma.
E-post: press@vireser.se Hemsida www.vireser.se Tel 0735-20 72 75 Org. nr 969618-3004 Ansvarig utgivare: Jan-Åke Bosell.
Copyright: Idégruppen Vi Resenärer För avbeställning, sänd ett mejl till press@vireser.se